

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev,
Nadejda Toma,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de inculpatul Zavtur Veaceslav, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 26 iunie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2014, în cauza penală în privința lui

Zavtur Veaceslav Simion,

născut la 28 aprilie 1969, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. E. Alistar, nr. 8.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 07 octombrie 2013 - pînă la 26 iunie 2014 (instanța de fond);*
- 2. de la 31 octombrie 2014 – pînă la 09 decembrie 2014 (instanța de apel);*
- 3. de la 24 februarie 2015 - pînă la 05 mai 2015 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹⁾ Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 iunie 2014, Zavtur Veaceslav a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

A fost admisă parțial acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral și s-a dispus încasarea sumei în mărime de 10 000 lei, iar în partea încasării prejudiciului material, a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Zavtur Veaceslav la 16 iulie 2013, aproximativ la ora 10¹⁵, conducînd automobilul de

model „Opel Corsa” cu n/î C ZJ 777 se deplasa pe un drum adiacent spre str. Burebista, mun. Chişinău.

În timpul deplasării, ieşind pe str. Burebista conducătorul nu a manifestat prudenţă sporită la trafic, nu a ținut cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și modalității de conducere a vehicolului, prin ce a încălcat prevederile pct. 45 alin. 1) și 2) a Regulamentului Circulației Rutiere care prevede că, *„conducătorul auto trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”* și pct. 39 alin. 2) care indică că, *„în cazul în care vehicolul iese de pe teritoriul adiacent drumului, conducătorul trebuie să cedeze trecerea pietonilor și vehiculelor care circulă pe acest drum”*, iar ca urmare, virînd la stînga, a comis tamponarea biciclistului Palade Iurie care se deplasa regulamentar pe banda sa de deplasare pe str. Burebista din direcția bd. Dacia spre str. Sarmizegetusa, mun. Chişinău.

În rezultatul tamponării, lui Palade I. i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1884/D din 13.08.2013, *vătămare corporală medie*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Zavtur Veaceslav, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă.

În argumentarea apelului a indicat că la determinarea caracterului și mărimii pedepsei, instanța nu a apreciat un șir de circumstanțe atenuante, neargumentînd poziția sa referitor la aplicarea celei mai aspre pedepse, pe cînd norma art. 264 alin. (1) Cod penal prevede și alte sancțiuni mai ușoare sub formă de amendă sau muncă neremunerată în folosul comunității. Nu înțelege în baza căror probe sau circumstanțe a fost aplicată pedeapsa complementară. Mai mult că, aplicînd pedeapsa complementară instanța nu a luat în considerație că el are experiență de a conduce mijloace de transport mai mult de 25 de ani, perioadă în care nu a avut nici un accident rutier și nu

a fost tras la răspundere pentru încălcarea regulilor de circulație rutieră. De asemenea, nu s-a luat în considerație că în genul lui de activitate este necesar mijlocul de transport, iar necesitățile familiale sunt legate de exploatarea automobilului, indicînd că are 3 copii minori care trebuie transportați la școală, grădiniță, policlinică. Consideră că instanța nu a menționat după care criterii a concluzionat că suma de 10 000 lei în calitate de prejudiciu moral încasat în beneficiul părții vătămate, este una echitabilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2014, a fost respins, ca nefondat apelul declarat de inculpat.

5. Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, instanța de fond obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui Zavtur V. în săvîrșirea infracțiunii imputate, corect a stabilit circumstanțele de fapt și vinovăția inculpatului, just a încadrat în drept acțiunile acestuia, circumstanțe care nici nu se contestă.

De asemenea, instanța a conchis că măsura de pedeapsă a fost aplicată legal și corect de către instanța de fond, care nu contravine legii, ținînd cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, precum și de gravitatea faptei penale, urmările prejudiciabile, motivul săvîrșirii infracțiunii, persoana inculpatului, care are la întreținere patru copii, 3 din care sunt minori, recunoașterea vinei și căința sinceră, de comportamentul inculpatului după comiterea infracțiunii, că nu a recuperat prejudiciul cauzat, considerînd că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea lui de societate, stabilindu-i pedeapsa cu aplicarea art. 90 Cod penal și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani, care va fi eficace și va atinge scopul pedepsei.

Cît privește argumentele inculpatului că instanța de fond la stabilirea pedepsei acestuia a ignorat prevederile art. 61, 75 Cod penal, le-a considerat ca nefondate.

La fel, instanța a conchis că nu pot fi reținute solicitările inculpatului privind aplicarea în privința sa a unei pedepse sub formă de amendă, deoarece în speță nu sunt temeiuri de a fi aplicată o astfel de pedeapsă, infracțiunea fiind comisă din imprudență, sau, motivul infracțiunii fiind nerespectarea obligațiilor ce-i revin șoferului care conduce mijlocul de transport, sineîncrederea exagerată, care a pus în pericol viața și sănătatea altor participanți la trafic și la etapa actuală mijloacele de transport prezintă un grad sporit de pericol.

Prin urmare, în rezultatul accidentului rutier partea vătămată a suportat vătămări corporale medii, fiindu-i cauzat un prejudiciu moral și material, care nu a fost recuperat de inculpat pînă la moment, iar comportamentul ultimului denotă, că acesta nu a înțeles deplin consecințele infracțiunii săvîrșite, nu a acordat ajutorul necesar victimei pentru tratament.

Astfel, în circumstanțele nominalizate nu este temei de a considera că pedeapsa aplicată lui Zavtur V. fiind prea aspră, prin urmare motivele apelantului nu pot servi drept temei pentru schimbarea pedepsei acestuia.

Referitor la acțiunea civilă, instanța a indicat că, suma încasată cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul părții vătămate este în stare să acopere suferințele psihice ale ultimului, constituind o satisfacție echitabilă pentru fapta comisă și consecințele acesteia. Totodată, prima instanță corect a decis ca în partea încasării prejudiciului material acțiunea civilă, să fie admisă în principiu, urmînd ca asupra quantumului acestuia să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, deoarece este imposibil de a constata în ședința de judecată a instanței de fond și apel, fără a fi prezentate careva probe în susținerea pretențiilor înaintate.

6. Împotriva hotărîrilor nominalizate a declarat recurs ordinar inculpatul Zavtur V., care invocînd temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită, casarea hotărîrilor contestate și pronunțarea unei noi hotărîri sub formă de amendă, invocînd repetat aceleași argumente care le-a menționat anterior în cererea de apel. Suplimentar a indicat că după ce a recepționat decizia redactată a instanței de apel, dînsul a achitat prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei părții vătămate Palade I., prejudiciu care a fost stabilit prin sentință.

7. Procurorul, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către inculpatul Zavtur V., solicitînd respingerea recursului, ca inadmisibil, invocînd că măsura de pedeapsă stabilită inculpatului este în limitele sancțiunii, iar instanța la aplicarea pedepsei a ținut cont de prevederile art. 61 Cod penal, precum și de circumstanțele atenuante și agravante prevăzute la art. 76-77 Cod penal.

7.1. Referință a fost depusă și de partea vătămată Palade I. care a solicitat ca recursul să fie respins, menționînd următoarele: în fața instanțelor de judecată inculpatul recunoaște formal vinovăția, dar în realitate - nu, care

nu s-a căit sincer în cele comise, neconștientizînd greșeala pentru a nu o repeta în viitor; în instanța de fond inculpatul a tergiversat 4 luni ședințele de judecată. Consideră că inculpatul este o persoană mincinoasă și social periculoasă, din experiența pe care a avut-o cu acesta.

8. Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Drept temei pentru declararea recursului ordinar, inculpatul a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, din care rezultă că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Colegiul penal constată, că temeiul la care se referă autorul recursului, nu este aplicabil din punctul de vedere al prezentei erori de drept care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

După cum rezultă din recurs, autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor sale în baza art. 264 alin. (1) Cod penal însă, critică hotărîrea contestată în partea pedepsei, considerînd că instanțele judecătorești urmau să aplice o pedeapsă mai blîndă și anume sub formă de amendă.

Instanța de recurs menționează că, în conformitate cu prevederile art. 75 Cod penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

La fel, legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținînd cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal menționează că pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să

restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța de judecată trebuie să se conducă de limitele pedepsei stabilite de sistemul dreptului penal, care sunt relativ determinate. Aceste pedepse sunt: minimum și maximum prevăzut de fiecare infracțiune în parte.

Astfel, lui Zavtur Veaceslav în baza art. 264 alin.(1) Cod penal i-a fost stabilit pedeapsa de 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani, iar în temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an, adică în limitele prevăzute de lege.

Pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Din decizia instanței de apel se constată că, la stabilirea și aplicarea pedepsei, instanța a avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 7, 61 și 75 Cod penal.

Prin urmare argumentul recurentului că în privința sa urmează a fi aplicată o pedeapsă mai blândă, non privativă de libertate, deoarece sancțiunea art. 264 alin.(1) Cod penal prevede și altă categorie de pedeapsă – amenda sau muncă neremunerată în folosul comunității, Colegiul menționează că, instanța de apel în decizia sa corect a reținut că la caz nu sunt temeiuri de a fi aplicată o astfel de pedeapsă (amenda), or, consecințele infracțiunii fiind nerespectarea obligațiilor ce-i revin șoferului care conduce mijlocul de transport, sineîncrederea exagerată, care a pus în pericol viața și sănătatea altor participanți la trafic și la etapa actuală mijloacele de transport prezintă un grad sporit de pericol.

Mai mult ca atât, în urma accidentului rutier partea vătămată a suportat vătămări corporale medii, fiindu-i cauzat un prejudiciu moral și material, care, după cum rezultă din recursul inculpatului și referința depusă de partea vătămată Palade I., doar după pronunțarea deciziei motivate a instanței de

apel inculpatul a achitat suma încasată cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 10 000 lei.

Astfel, Colegiul penal statuează că pedeapsa închisorii în aceste limite, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicată lui Zavtur V. de către instanța de fond și menținută de apel (2 ani închisoare, în temeiul art. 90 CP un an termen de probă), a fost stabilită și individualizată corect, în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise la art. 414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, iar temei pentru admiterea recursului ordinar declarat de inculpatul Zavtur V. nu există și, potrivit legii, se impune respingerea lui ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

9. În baza celor expuse, în temeiul art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de inculpatul Zavtur Veaceslav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2014, în cauza penală în privința lui *Zavtur Veaceslav Simion*, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 28 mai 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Nadejda Toma